

S. Sayısı : 161

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette ticaret anlaşmaları ve Modüs vivendiler akdine ve bunların şümulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve anlaşmaya yanaşmayan Devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 4582 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde yazılı sürenin iki yıl daha uzatılması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/326)

T . C .

Babakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik. Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1037, 6 - 1097

1 . IV . 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs vivendiler akdine ve bunların şümulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve anlaşmaya yanaşmayan devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 4582 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar kurulunca 29. 3. 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Gerekece

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs vivendiler akdine ve bunların şümulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve anlaşmayan devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına dair olan 4582 sayılı Kanunun 4931 sayılı kanunla uzatılmış bulunan yürürlük süresi 12 . 6 . 1948 tarihinde sona erecektir.

Bu kanunun yürürlüğe konmasını gerektiren milletlerarası ekonomik ve ticari durum üzerinde, bu harb sonrası devresinde de, henüz essah bir salâh eseri görülmemekte ve yakın bir gelecekte bu şartların normalleşeceğine dair bir belirti sezilememektedir.

Bunun için iktisadi menfaatlerimizi korumak ve ticaret politikamızı iktisadi menfaatlerimizin icaplarına uygun bir şekilde zamanında ve vakit geçirmeden tanzim ve idame etmek için yukarıda mâruz kanunla hükümete verilmiş bulunan yetkiden istifadeye devam olunmasında zaruret görülmektedir.

Bu düşüncelerle 4582 sayılı Kanunun yürürlük süresinin 13 Haziran 1948 tarihinden itibaren daha iki yıl uzatılması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/326
Karar No. 21

9 . VI . 1948

Yüksek Başkanlığa

Yabancı memleketlerle geçici maliyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs vivendiler akdine ve bunların şümülüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve Anlaşmaya yanaşmayan Devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 4582 sayılı Kanunun 5 ne maddesinde yazılı sürenin iki yıl daha uzatılması hakkında kanun tasarısı komisyonumuzca incelendi.

1931 yılındanberi Bakanlar Kuruluna, iki yıl gibi muayyen sürelerle verilegelmekte olan ve süre bitince uzatılmakta bulunan bu yetki, bundan önce 4582 sayılı Kanun ile uzatılmıştır. Bu kere, bu sürenin de sona ermesi üzerine Hükümet, geçici ticaret anlaşmaları yapmak hususundaki yetkisinin tekrar iki yıl daha uzatılması için bir kanun tasarısı takdim etmiştir.

Komisyonumuz, Anayasanın 26 ncı maddesi hükümleri muvacehesinde böyle bir yetkinin verilebilip verilemeyeceği noktasını gözönünde tutmuştur. Onbeş yıldan fazla bir zamandanberi Büyük Meclisin arasız devamdegelmiş olan tabikatinın bir Anayasa teamülü yaratmış olduğu müşahede edilmiştir. Ayrıca Anayasanın ruhuna sadık kalmış olmak için, bu türlü anlaşmalar yapılırken Hükümetin, Dışişleri Komisyonunu önceden haberdar eylesininin muvafık olacağı mütalâa edilmiştir.

4582 sayılı Kanun geçici anlaşmaların, akdi takibeden üç ay zarfında Büyük Meclisin onamasına sunulmasını âmiridir. Bu hususa Hükümetin âzami itinaı gösterceği hususunda Dışişleri Bakanı tarafından Komisyonumuza teminat verilmiştir.

Geçici ticaret anlaşmaları yapılmasının bugün dahi bir zaruret olduğu hakkındaki Hükümet gerekçesi Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Kanun tasarısının ikinci maddesi değiştirilmiş ve umumî usul gereğince, kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği kaydedilmiştir.

Evvelce verilmiş olan yetki süresininin 13 Haziran 1948 de sona ermekte olduğu gözönünde tutularak, tasarının ivedilikle görüşülmesininin teklif edilmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna vermek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Komisyonu Başkanı
Bilecik
M. Ş. Esenal

Sözcü
Kocaali
N. Erim

Kâtip
Gaziantep Burdur İstanbul
Dr. A. Melek Orgl. F. Altay M. E. Akaygen
Kütahya Samsun Sinob
Orgl. A. Gündüz C. Bilsel Y. K. Tengirşenk

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/326
Karar No. 28

10 . VI . 1948

Yüksek Başkanlığa

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs vivendiler akdine ve bunların şümülüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve Anlaş-

maya yanaşmayan Devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 4582 sayılı Kanunun 5 ne maddesinde yazılı sürenin iki yıl daha uzatılması hakkındaki

kanun tasarısı Dışişleri Bakanının ve Ticaret Bakanlığının temsilcisinin huzurları ile Komisyonumuzda incelendi.

Gecici Ticaret Anlaşmaları yapılmasının, içinde bulunduğumuz şartlar gözönünde tutularak bugün dahi bir zaruret olduğu hakkındaki Hükümet gerekçesi Komisyonumuzca uygun görülmüş ancak Anayasa'nın 26 nci maddesi hükmü muvacehesinde böyle bir yetkinin verilip verilmeyeceği üzerinde durulmuş, bir taraftan Dışişleri Komisyonunun raporunda da tebarüz ettirdiği gibi 15 yıldan fazla bir zamandanberi Büyük Meclisin arasız devam edegelmiş olan tathikatının bir Anayasa teamülü yaratmış olduğu gözönünde tutularak, diğer taraftan da Dış-

işleri Bakanının verdiği izahata göre başka memleketlerde de aynı usulün cari olduğu ve 13 Haziran 1948 de müddeti hitama eren bu tasarının memleketin yüksek menafii bakımından kabulü ve ivedilikle görüşülmesi uygun görülmüş olmakla Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Ankara	Gaziantep	Nigde
A. Çubukcu	C. Alevli	H. Ulusoy
Kars	Kayseri	Kırklareli
A. Sürmen	H. Ürkün	Ş. Ödül
Manisa	Manisa	Muş
Y. M. Alakant	F. Kurdoğlu	B. Dedeoğlu
Sivas		Trabzon
K. Kitapçı		M. Yarımbayrak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs Vivendiler ahdine ve bunların şumulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve anlaşmaya yanaşmayan devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 1582 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs Vivendiler ahdine ve bunların şumulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve anlaşmaya yanaşmayan devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesi hakkındaki 4582 sayılı Kanunun 5 nei maddesinde yazılı olup 4931 sayılı Kanun ile iki yıl uzatılmış bulunan süre yeniden iki yıl uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun 13 Haziran 1948 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Saka</i>	Başb. Yardımcısı	
	<i>Barutçu</i>	

Adalet Bakanı	Milli Savunma Bakanı
---------------	----------------------

<i>Ş. Devrin</i>	<i>Münir Birsel</i>
------------------	---------------------

İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı V.
-----------------	---------------------

<i>M. H. Göle</i>	<i>T. B. Balta</i>
-------------------	--------------------

Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
---------------	---------------------

<i>Ş. Adalan</i>	<i>Reşat Ş. Sıvır</i>
------------------	-----------------------

Bayındırlık Bakanı	Ekonomi Bakanı
--------------------	----------------

<i>Güleğ</i>	<i>C. Ekin</i>
--------------	----------------

Sağlık ve Sos. Y. B.	Gümrük ve Tekel B. V.
----------------------	-----------------------

<i>Ş. Adalan</i>	
------------------	--

Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
--------------	------------------

<i>T. Coşkan</i>	<i>Ş. Koçak</i>
------------------	-----------------

Ticaret Bakanı	Çalışma Bakanı
----------------	----------------

<i>T. B. Balta</i>	
--------------------	--

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs Vivendiler ahdine ve bunların şumulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve Anlaşmaya yanaşmayan Devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 1582 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Hükümetin 3 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Yabancı memleketlerle geçici mahiyette Ticaret Anlaşmaları ve Modüs Vivendiler akdine ve bunların şümulüne giren maddelerin gümrük resimlerinde değişiklikler yapılmasına ve Anlaşmaya yanaşmayan Devletler muvaredatına karşı tedbirler alınmasına yetki verilmesine dair olan 4582 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Dışişleri Komisyonunun 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.